

ПРОГРАМА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА УЧЕСТВО ВО ИГРИ НА СРЕЌА И ДРУГИ ОБЛИЦИ НА МАЛОЛЕТНИЧКА ДЕЛИКВЕНЦИЈА

Оваа програма има за цел да ги заштити малолетниците од ризиците поврзани со игри на среќа и други облици на деликвентно однесување. Преку едукација за законските последици, промоција на одговорно однесување и обезбедување на позитивни алтернативи, училиштето создава средина која поддржува здрави избори и одговорни граѓани.

Цели на програмата

- Подигнување на свеста за ризици од игри на среќа и малолетничка деликвенција
- Едукација за законските последици од ваквите активности
- Превенција на импулсивно и ризично однесување
- Промоција на одговорно однесување и почитување на законите
- Обезбедување на конструктивни алтернативи за слободно време

ФОРМИ НА РИЗИЧНО ОДНЕСУВАЊЕ

Активност	Ризици	Законски последици
Игри на среќа	Финансиски загуби, зависност, долгови, конфликти	Казни, прекршочна пријава, забрана
Крадење	Губење на доверба, изолација, чувство на вина	Кривична одговорност, воспитна мерка
Вандализам	Оштетување имот, негативна репутација	Материјална одговорност, прекршочна пријава
Насилство	Физичка и психичка повреда, траума	Кривична одговорност, притвор
Фалсификување	Губење доверба, академски проблеми	Дисциплински мерки, евиденција

АКТИВНОСТИ И НАЧИНИ НА РЕАЛИЗАЦИЈА

Наставни активности

Интегрирање на содржини во задолжителните и изборните предмети:

- Граѓанско образование: законска рамка, права и обврски на граѓаните
- Математика: веројатност, статистика, финансиски ризици
- Етика и религии: морални вредности, одговорност, последици
- Македонски јазик: анализа на случаи од литература и медиуми

Воннаставни активности

- Спортски турнири и клубови како алтернатива на ризични активности
- Работилници за јакнење на личен интегритет и отпор кон притисок
- Волонтерски акции и тимски проекти за квалитетно користење на време
- Форум-театар и драмски претстави за подигање на свеста
- Дебати и презентации за последици од деликвентно однесување
- Организирање на настани за промоција на одговорно однесување

Советодавна работа

- Индивидуална работа со ученици со импулсивно однесување
- Групна работа за развивање на самоконтрола и критичко размислување
- Работа со ученици инволвирани во ситни прекршоци
- Соработка со родители за превенција и интервенција

Улога на учениците

- Организирање на форум-театар и јавни настани
- Креирање на кампањи на социјални мрежи за одговорно однесување
- Подготовка на Кодекс на одговорно однесување
- Промоција на позитивни модели за подражавање
- Врснички едукативни сесии за помлади ученици

Работа со родители и вработени

- Обуки за препознавање на знаци на ризично однесување
- Редовни состаноци со стручна служба за координација
- Кампањи за подигање на свеста за штетноста на игри на среќа
- Соработка со МВР и социјални служби за рана интервенција
- Програми за унапредување на родителски вештини

РИЗИЧНИ ФАКТОРИ И ПРЕВЕНТИВНИ МЕРКИ

Ризични фактори

1. Семејни проблеми и недостаток на супервизија
2. Врснички притисок и негативно влијание
3. Импулсивност и слаба самоконтрола
4. Достапност на игри на среќа (онлајн и офлајн)
5. Финансиски проблеми и желба за брза заработка
6. Изложеност на криминални активности во околината

Превентивни мерки

7. Јасни правила и последователна примена на дисциплина
8. Редовна комуникација со родители и вклучување во активности
9. Развивање на критичко размислување и донесување одлуки
10. Обезбедување на позитивни модели и ментори
11. Промоција на конструктивни активности и хобија
12. Соработка со надлежни институции за поддршка

ЗАКОНСКА РАМКА

Релевантни закони:

- Закон за правда на детето;
- Закон за игри на среќа и забавни игри;
- Кривичен законик (одредби за малолетници);
- Закон за средно образование;
- Закон за заштита на децата.

Забелешка: Учесството на малолетници во игри на среќа е законски забрането и се санкционира со прекршочни казни и васпитни мерки.

ВРЕМЕНСКА РАМКА

Активност	Период	Одговорни
Работилници одговорно однесување	Октомври, март	Стручна служба
Форум-театар	Декември, мај	Тим, ученици
Кампања против игри на среќа	Февруари	Целосен тим
Соработка со МВР	Ноември, април	Директор, тим
Родителски средби	Септември, јануари	Стручна служба

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

- Намалување на случаи на деликвентно однесување
- Зголемена свест за последици од игри на среќа
- Подобрена самодисциплина и отпор кон ризично однесување
- Зголемено учество во конструктивни активности
- Позитивна соработка со родители и надворешни институции

КОДЕКС НА ОДГОВОРНО ОДНЕСУВАЊЕ (ученички документ)

Како дел од програмата, учениците преку Ученичкиот совет подготвуваат и усвојуваат Кодекс на одговорно однесување кој вклучува:

- Обврска за почитување на училишните правила
- Одбивање на учество во игри на среќа и ризични активности
- Промоција на одговорно и етичко однесување
- Врсничка поддршка и позитивно влијание
- Пријавување на ситуации на ризик

ЕВАЛУАЦИЈА

- Квартални анкети со ученици за ставови и однесување
- Следење на пријавени случаи на деликвенција
- Евалуација на реализирани активности
- Консултации со МВР и социјални служби

Регионален центар за стручно образование и обука
„Киро Бурназ“ Куманово

- Годишен извештај со препораки

Дата: _____

В.Д. Директор
Горан Јовановиќ

_____